

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Plein 2
2511 CR Den Haag

Datum 11 november 2008

Ons kenmerk DMO/DB/2008029454

Onderwerp Kandidatenvergelijking project Vervanging F-16: werkzaamheden van
auditdiensten en RAND *Europe*

Op 4 november jl. heeft u mij verzocht om nadere informatie over de werkzaamheden van de auditdiensten van Defensie (ADD) en Economische Zaken (ADEZ) en van de firma RAND Europe met betrekking tot de actualisering van de kandidatenvergelijking voor het project Vervanging F-16 (verzoek met kenmerk 08-DEF-B-177). Met deze brief voldoe ik aan uw verzoek.

De gezamenlijke audit van de ADD en de ADEZ richt zich op de beantwoording van de volgende, centrale vraag:

“Heeft Defensie conform haar toezeggingen aan de Tweede Kamer de actualisering van de kandidatenvergelijking op een dusdanige wijze uitgevoerd voor wat betreft de aspecten kwaliteit, prijs/levenscyclus kosten en levertijd dat de besluitvorming omtrent de beoogde opvolger van de F-16 op basis van de uitkomsten van dit proces op een verantwoorde wijze tot stand kan komen?”

Deze centrale vraag is uitgewerkt in de volgende onderzoeksvragen die alle deel uitmaken van de opdracht:

- Sluit de gehanteerde methode aan bij die van 2001-2002?
- Heeft Defensie bij de kandidatenvergelijking kunnen voortbouwen op de uitkomsten van de evaluatie uit 2001-2002?
- Heeft Defensie de van de fabrikanten verkregen informatie juist gehanteerd in het evaluatiemodel?
- Zijn de gehanteerde methodiek en wegingsfactoren op een juiste en objectieve wijze tot stand gekomen in overeenstemming met 2001-2002?

Defensie

- Heeft Defensie de door de fabrikanten aangeleverde informatie en documentatie volledig en juist verwerkt in het evaluatiemodel voor de aspecten kwaliteit, prijs en levertijd?
- Is de vergelijking van de kandidaten op de aspecten kwaliteit, prijs en levertijd op een onbevooroordeelde, navolgbare en transparante wijze uitgevoerd?
- Heeft voor de Gripen *Next Generation* van Saab op juiste wijze een analyse plaatsgevonden aan de hand van de beoordelingscriteria van 2001-2002 en de nieuwe gedetailleerde vragenlijst die de sinds 2002 toegenomen inzichten weerspiegelt?
- Heeft RAND Europe haar monitortask op een toereikende wijze uitgevoerd en heeft Defensie de aanbevelingen en opmerkingen van RAND Europe op aanvaardbare wijze afgedaan?
- Zijn de uitkomsten van de vergelijking juist en volledig gerapporteerd aan de bewindslieden en de Tweede Kamer?

Uit de onderzoeksvragen blijkt dat de ADD/ADEZ niet alleen onderzoek zal doen naar de defensieaanpak, maar ook naar de wijze waarop RAND Europe haar opdracht uitvoert. De opdracht van RAND Europe berust op diverse gesprekken met Defensie. RAND Europe heeft in juni van dit jaar een plan van aanpak voorgesteld dat Defensie vervolgens heeft vastgesteld en in opdracht gegeven. Het plan van aanpak beslaat vijf gebieden:

- Opzet van de RAND-evaluatiestrategie voor monitoring van de kandidatenvergelijking. Dit omvat onder andere de vaststelling van criteria voor de toetsing van de opzet van de kandidatenvergelijking. Dezelfde criteria zijn ook van toepassing op het monitoren van de uitvoering van de kandidatenvergelijking. Alle documentatie die van toepassing is op de kandidatenvergelijking is overigens aan RAND Europe overgelegd.
- Evaluatie van de objectiviteit en transparantie van de door Defensie gehanteerde methodiek bij de kandidatenvergelijking. De methodiek is vastgesteld vóórdat de antwoorden van de fabrikanten op de vragenlijsten bekend waren.
- Evaluatie van de uitvoering van de kandidatenvergelijking door Defensie. Hieruit volgt een antwoord op de vraag of de vooraf vastgestelde methodiek inderdaad is gevolgd. De nadruk ligt hierbij op het monitoren van de communicatie over en weer met de fabrikanten, van de verwerking van de gegevens van de fabrikanten en van het vervolgproces dat leidt tot de vaststelling van de eindresultaten van de kandidatenvergelijking.
- Voorbereiding van het eindrapport.

Defensie

- Kwaliteitsborging van het RAND-onderzoek als geheel. Kwaliteit en objectiviteit zijn cruciaal voor de reputatie van RAND en om die reden is kwaliteitsborging een vast onderdeel van de interne procedures van de firma. Twee medewerkers die niet bij het onderzoek zijn betrokken zullen door middel van kritische vragen de uitkomsten valideren voordat ze in het eindrapport worden opgenomen.

Het projectteam Vervanging F-16 zal uiterlijk 28 november 2008 de kandidatenvergelijking voltooien. RAND Europe zal uiterlijk 8 december haar eindrapport gereed hebben, gevolgd door het gezamenlijk rapport van de ADD en de ADEZ uiterlijk 15 december. Beide rapporten zal ik u met de brief over de resultaten van de kandidatenvergelijking voor het kerstreces toesturen.

DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

drs. J.G. de Vries